

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Pozitívna rovesnícka kultúra – fikcia alebo realita?

Vladimír Labáth

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Výchova, prevýchova, resocializácia, terapia

Primárny fókus

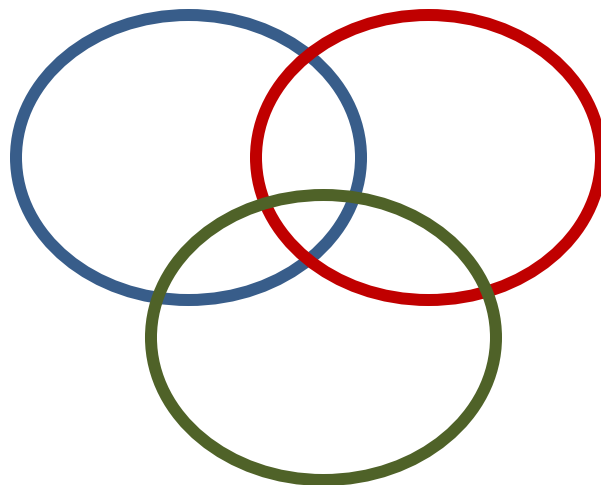
- **kognitívna oblasť**
- **emocionalita, afekty**
- **behaviorálna zložka**
- **hodnoty, morálka**
 - **integrácia**
- **rodina, systémy**

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Sociálny systém a jeho subsystemy

Klienti

Odborní pracovníci

Prevádzkoví pracovníci

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Pozitívna rovesnícka kultúra

Kratochvíl 1979, Fahlberg 1990, Yalom 1999, Brendtro, Vorrath 2011

- **POZITÍVNA** – produktívna, stimulačná, efektívna (ciele)
- **ROVESNÍCKA** – klientska, partnerská (dôvody umiestnenia)
- **KULTÚRA** - hodnoty, normy, symboly, artefakty (materiálne a nemateriálne)

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Znaky PRK

- komunikácia a jazyk
 - súdržnosť, podpora, pomoc
 - otvorenosť k novým členom skupiny
- akceptácia odlišností a rešpekt k iným, rovnaká príležitosť členov skupiny
- redukcia /neprítomnosť defenzívneho správania, spontaneita
- prevaha spolupráce nad súperením, súperenie má produktívny charakter
 - socializovaná moc
 - zvládanie záťaže a riešenie konfliktov
- schopnosť sebareflexie a produktívneho humoru
 - hodnoty a normy spoločenstva/komunity
 - sociálne učenie

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Skupinová dynamika

Kratochvíl 1978, 2001, Kožnar 1992, Yalom 1999

- **ciele a štruktúra skupiny**
- **komunikácia a interakcia**
- **roly, pozície a vedenie**
 - **súdržnosť a napätie**
 - **podskupiny**
 - **princíp univerzality**
- **vývoj a skúsenosť členov skupiny**
- **skupinová konformita a tlak skupiny**
 - **normy a hodnoty skupiny**

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Terapia prostredím

V. Fahlberg 1990, V. Satir 2005

- **cieľom starostlivosti je klient vs. presmerovanie cieľa**
- **jasne formulované ciele, úlohy, metódy, podmienky...**
 - **formulovanie hodnôt a noriem**
 - **jasný postoj k rodine a „vonkajšiemu prostrediu“**
 - **snaha o synergický efekt, dôveru a spoluprácu**
- **flexibilita a otvorenosť k zmene vs. permanentná zmena**
 - **zameranie na rast vs. moc**
 - **zdravé sociálne prostredie**
 - **silná organizačná kultúra**

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Salutogénne prostredie

Antonovsky 1987, Bauer, Jenny 2013

Pobyt v inštitúcii je záťažou

Pocit integrity =

intrapsychické zdroje + externá skúsenosť

Pocit integrity:

- porozumenie situácii, prediktivita, štruktúra organizácie, kognitívna úroveň
- zvládnuteľnosť (nároky, riadenie, metódy práce, behaviorálna úroveň)
 - zmysluplnosť (motivácia, emócie)

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

Stimulácia PRK

- **vývoj skupiny a psychologické bezpečie**
- **vhľad do skupinových procesov (práca so skupinovou dynamikou)**
 - **kontext prejavov, správania**
- **reflexia pracovného tímu a rovesníckej skupiny**
 - **flexibilita**
- **priestor pre sociálne učenie**

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav sociálnych štúdií a liečebnej pedagogiky
Katedra sociálnej práce

